

De Zaanstreek telde ooit meer dan duizend molens. Er is nog maar een handjevol van over. De meeste zijn eigendom van de Vereniging De Zaanse Molen, die er veel tijd, geld en moeite insteekt om ze te behouden. Deze rubriek gaat over de molenaars die de resterende Zaanse molens bemannen.

Ranko Veuger, molenaar op oliemolen Het Pink: "Ik ben gefascineerd door techniek en historie"

Koog aan de Zaan - „Bevlogenheid met werktuigen die van de wind afhankelijk zijn. Niet alleen molens, maar ook zeilende bidders. Ik heb een fascinatie voor alles wat met techniek en historie te maken heeft. Dat strekt zich ook uit naar stoomtreinen en vliegtuigen.” Aan het woord is Ranko Veuger (35) sinds 2005 molenaar op oliemolen Het Pink aan de Pinkstraat.

Op klompen en met vettig voorschoot banjert Ranko Veuger door Het Pink, zijn heiligdom. Zelf ziet hij dat toch iets anders. „Wij zijn hier met drie gediplomeerde molenaars. André Koopal, Christiaan Smit en ikzelf. Vereniging De Zaanse Molen wilde één aanspreekpunt voor de molen en dat ben ik geworden na het terugtreden van molenaar Engel Braun.”

Naast de drie molenaars bestaat de maalploeg uit Harmen van der Wal, Bart Butterman (zoon van molenaar Arie Butterman) en Kevin Bus (zoon van molenaar Martin Bus).

Rondvaart

Veuger was er al vroeg bij. Begin jaren tachtig vierde de jeugd-afdeling van de Zaanse Molen het tienjarig bestaan en dat was voor hem het moment om lid te worden. „Ik kwam toen al in De Kat bij Sjors van Leeuwen, maar mijn allereerste kennismaking met De Zaanse Molen was een rondvaart naar Het Prinsenhof in Westzaan. Geweldig.”

Op de zolder van Het Pink kwam de jeugdclub elke zaterdagmorgen bijeen om zich te wijden aan modelbouw. „Op die zolder is het virus echt overgeslagen. Daar kwam bij dat Ron Blonk met Het Pink mocht draaien. Op maaldagen kwam ik dan over de vloer en mocht ik een beetje meehelpen. Prachtig vond ik dat. Ik was toen een jaar of twaalf. Meehelpen vond ik leuker dan modelbouw.”

In die jaren tachtig sloeg Het Pink nog geen olie. Dat gebeurde pas na de algehele restauratie in 1996. Het accent lag destijds tijdens de maaldagen op het rondleiden van bezoekers.

„Op mijn zestiende trad ik toe tot de opleiding van het Gilde van vrijwillig molenaars. We kregen instructie in De Bleeke Dood en molen De Herder in Medemblik. In korenmolen Het Rode Hert in Alkmaar heb ik mijn opleiding in 1994 afgerond. Als je eenmaal besmet bent met het virus wil je ook het diploma halen.”

Na zijn diploma was hij met grote regelmaat te vinden in Het Pink. „Ik hielp Engel Braun en mocht de molen ook zelf laten draaien. Door mijn studie heeft het een tijdje op een laag pitje gestaan maar na de afronding daarvan was ik elke zaterdag weer op de molen.”

Techniek

Stoomtreinen, bidders, molens, vliegtuigen. Alles wat met techniek te maken heeft, kan op de interesse van Veuger rekenen.

„Over al die onderwerpen las ik boeken. Molens waren daar een onderdeel van. Door Het Pink kreeg ik de kans om in de buurt iets met molens te doen en ben daar blijven hangen. Zou er in mijn directe omgeving iets te doen zijn geweest met stoomtreinen dan was ik daar waarschijnlijk beland.”

De controle hebben en houden over een molen fascineert hem „Je bedient een groot werktuig. Als molenaar heb je zo'n krachtig werktuig in je macht.” Maar er is meer volgens Veuger. „We zijn hier ook bezig met het opleiden van mensen om het ambacht door te geven. Zijn er geen opvolgers dan houdt het op.”

Hij somt op aan welke kwaliteiten een molenaar dient te voldoen: een groot verantwoordelijkheidsgevoel, inzicht in het weer, recht van lijf en leden en vrij van hoogtevrees. „Een molenaar is de ambassadeur van de molen-geschiedenis naar het publiek toe. Je moet een verhaal kunnen overbrengen. Dat is een belangrijk deel van ons werk.”

Er is veel draagvlak nodig om de molens in stand te houden.” Bij de ingang van de molen staan op een tafeltje flesjes lijn- en raapolie uitgesteld, bestemd voor de losse verkoop aan bezoekers.

„Lijnolie is prima geschikt om een tuinhek in de olie te zetten. Ook kun je verfkwasten er goed in bewaren. Als je het door het voer mengt krijgen paarden en andere dieren er een mooie, glanzende vacht van.”

Peter Roggeveen

Van de 19 artikelen die het Dagblad Zaanstreek heeft gepubliceerd over molenaars uit onze streek heeft onze vereniging toestemming gekregen de artikelen over de molenaars van onze molens op de site te zetten. (Foto: Jolanda Hoogendoorn)

